

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XVII. De Junioris Chosrois ad Romanos fugâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

Ἐὐὸν βασιλεῖα δεδιότες ἐπάνοδον. θάνατον
 ἢ ἀνίους ἠπειληκὴ εἰ μὴ εὖ ἡγεμόνας δια-
 σώσασιν. αὐτὴ τὴν κτ' ὀρμίσδα τυραννίδα
 μελέωσιν, ἥδη καὶ βαρῶμα τραχηλῶ περ-
 σῶν τῆσ' Βαλέουσι σὺ τοῖς ἀμφ' αὐτόν,
 ἐκ τῆσ' τῶν τέρκων συμπλοκῆσ' ἐπανιόσι.
 ἐν τῆσ' ἢ κορυφίσι τὴν μαρτυροπόλιν
 περικαθήμενοι, εὖ μὴν πολλὰς αὐτὴ κα-
 ταλείπει. αὐτὸς ἢ σὺ καὶ τισιν χειρὶν δὴ
 ἐκλεγῶσιν, ἐνταξέχῃ κτ' τὸ ὄψας ὀχυρώτα-
 τον φρέρον, ἀνικρὺ μαρτυροπόλεως ἐς τὴν
 ἀνίπερας ὀχθὴν διακεκρόμενον ἐπὶ τῶν σκο-
 πέσ' ἀποδόμα, ὅθεν ἔ' ἀποπῆ ἢ πᾶσα κα-
 θεσική πόλις καὶ πολιορκήσας, πέρας τὴ
 ἐδὲν ἀνίεις, καὶ τῆσ' τείχεσ' τινα διὰ κάλαπελ-
 τῶν ῥήψας, ὑπερκαλαβάσ' ἀίρει κτ' κρείττ'
 τὸ φρέρον. ὅθεν λοιπὸν ἐν ἀπογνώσῃ πέ-
 ρασ' τὰ μαρτυροπόλεως καθεσική.

Κεφ. ις'.

Περί τῆσ' ἀναγέσεσ' ὀρμίσδα.

Τούτων ὡδ' ἐδραμένων, ἢ πέρσαι τὸν ὀρ-
 μίσδην διεχρήσαντο, πάντων βασιλέων
 ἀδίκωτατον ἡρόμενον, ἐ μόνον ὅτι χεῖμασιν
 ἐζημίεσ' εὖ ὑπὸ κῶσ' ἀλλὰ ἔ' θανάτων δια-
 φόροις ἰδέασ'.

Κεφ. ιζ'.

Περί τῆσ' ἀπὸσ' ἡμᾶσ' φυγῆσ' τῆσ' ἡσ' χορῶσ'.

Ἐγκαθίστωσι ἢ μετ' αὐτόν βασιλεῖα χος-
 ρῶν τὸν τέτῃ παιδα, κατ' ἔ' βαρῶ-
 μασ' ὀπηρεσίεσ' κτ' τῶν ἀμφ' αὐτόν ὀπερ
 ὑπανιόσι μὲν ὀ χορῶσ' μετὰ τῶσ' εὖ
 ἀξιολόγησ' δυνάμεωσ', καὶ φύγησ', εὖ ὀι-
 κείεσ' ὀρῶν ἐτελοκακῆσ' ἀφικνεῖσ' δὲ
 κατὰ τὸ κερκήσιον, ὡσ' γε αὐτὸς ἔφῃ, τὸν
 θεόν τῶν χριστιανῶν ἐπικαλεσάμενοι, ἐκεί-
 σε τὸν ἰπῶν ἀπιέναι ἐνθα ἀν' ὑπὸσ' αὐτὸ
 ὀδηγοῖτο. ἀφίκετο ἢ σὺ καὶ ταῖσ' γυναίξ'
 καὶ πατὴρ νεογνοῖσ' δύο, καὶ τισὶ πῆσῶν τῶν
 ἐγγῶν, οἵπερ ἀπὸσ' ἐτελονταὶ κατηκο-
 νέσθῃ. κακῆσθῃ ὑπὸσ' βασιλεῖα μαν-
 ἔμιον πῆσ' ἐδέσθῃ. ὀ δὲσ' καὶν τέτῃ πανά-
 ρεσα Βαλδυσάμενοι, καὶ τὸν ἀσαθῆ καὶ
 κάθοντον βίον, καὶ ταῖσ' ἀγχεσῶσ' παλιρ-
 ρόιασ' τῶν ἀνθρώπων ζωῆσ' καὶ τέτῃ δια-
 μετῆσάμενοι, δέχεσθ' τὴν ἰκελείαν, καὶ ξένον

Agem suum reverti minime audent:
 mortem enim ipsis minatus fuerat, nisi
 duces suos salvos atque incolumes red-
 cerent: Illic adversus Hormisdam
 conjuratione incunt, auctore Varamo
 Magistro militum apud Persas, qui paulo
 antea ex praelio adversus Turcos unam
 cum suis redierat. Interea Comentio-
 lus Martyropolim obsidens, maximam
 quidem copiarum partem illic reliquit:
 ipse vero assumptis quibusdam, quos
 viritum legerat, ad Ocbas excurrit, ca-
 stellum munitissimum, e regione Mar-
 tyropolis in adversa ripa situm, & præ-
 rupto scopulo impositum: Unde urbs
 tota facile conspici poterat. Illud igitur
 oppugnare aggressus, nihilque in-
 tentatum relinquens, cum partem ali-
 quam muri catapultis perfregisset, illac
 irrumpens, castellum vi cepit. Itaque
 Persæ de retinenda deinceps Martyro-
 poli penitus desperarunt.

CAP. XVI.

De eade Hormisda.

UM hæc geruntur, Persæ Hormis-
 dam interfecerunt: Regum om-
 nium injustissimum: quippe qui sub-
 ditos suos non solum pecuniarum ex-
 actionibus, verum etiam variis suppli-
 ciorum generibus oppressisset.

CAP. XVII.

De junioris Chosrois ad Romanos fuga.

REGEM deinde sibi constituunt
 Chosroem, ejus filium. Contra
 quem Varamus unam cum iis quos circa
 se habebat, expeditionem suscepit.
 Huic Chosroes cum exercitu non val-
 de numerofo obviam progressus, cum
 suos proditionem meditari animad-
 verteret, fugam arripuit. Tandemque
 Circesium pervenit, Christianorum
 Deum, sicut ipse agebat, prius precatus,
 ut equum suum, quod vellet, deduceret.
 Cum igitur illuc venisset unam cum ux-
 oribus & cum duobus liberis recens na-
 tis, & cum nonnullis Persarum Optima-
 tibus qui ipsum sponte secuti fuerant,
 inde Legatos ad Mauritium Impera-
 torem misit. At Mauritius hæc quoque
 ut in reliquis rebus, prudenti consilio
 usus, cum instabilem mutabilemque hu-
 jus vitæ rationem, & repentinam rerum
 humanarum conversiones ac recipro-
 cos æstus, hoc etiam exemplo edoctus
 perpendisset, supplicationem Chosrois

M m m

libenter admisit. Eumque hospitem pro exule, pro fugitivo filium sibi adscivit, regalibus donis omnique benevolentia eundem excipiens. Nec vero ipse solus munera misit ad Chosroem; Verum etiam Augusta erga conjuges Chosrois, & liberi Imperatoris erga Chosrois liberos idem praestiterunt.

A ἀντὶ Φυγάδου, παῖδά τε ἀντὶ αὐτοῦ κατὰ τῆσιν, δώροις βασιλικαῖς δεξιμασμένον. οἷς ἐφιλοφρονήσατο, ἔ μόνον αὐτῆς βασιλικῶς σείλας, ἀλλὰ καὶ τῆς βασιλικῆς τὰ ὑπερπλήσια πρὸς τὰς ὁμοζυγας τῆς χροῆς, καὶ τῶν παιδῶν πρὸς τοὺς παῖδας τῆς ξανθῆς.

CAP. XVIII.

Qualiter Imperator Gregorium ac Domitianum Chosrois obviam ire iussit.

SED & regale satellitium integrum, & universum exercitum Romanorum unā cum duce, Mauritius ad Chosroem misit, qui eum sequerentur quo vellet. Denique majoris honoris causa, Domitianum Melitensem Episcopum, cognatum suum, ad eum direxit: virum singulari prudentia ac solertia, & tam opere quam sermone eximium, & ad maxima negotia perficienda aptissimum. Missus est etiam Gregorius: qui quidem Chosroem cunctis in rebus admiratione perculit, tum in colloquiis, tum in muneribus, tum in consiliis, quæ pro temporis opportunitate prudentissime suggerbat.

Κεφ. ιη'.

ὅς ὁ βασιλεὺς χροῆιον ἐ δεικνυμένον εἰς ἀπάρτητα χροῆος ἐξαπέστειλεν.

B Πέμπει δὲ καὶ πᾶσαν βασιλικὴν δρομοφορέαν, καὶ πᾶν τὸν ῥωμαίων στρατὸν σὺν τῷ στρατηγῷ, ἐνόμενον αὐτῷ (καὶ βέλῃ). καὶ πρὸς μείζονα τιμῆς, δευτεριανὸν ἐπίσκοπον μελιτινῆς αὐτῷ συγγενῆ, ἀνδρα φρενήρη καὶ ἀγχιγενῆ, λόγῳ τε καὶ ἔργῳ ἐστὶ μαλιστα κινώτατον, καὶ πρὸς τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων ἐξεργαστικώτατον. πέμπει δὲ καὶ χροῆιον, ὅς ἐν ἀπάρτητα ἐστὶ τὸν χροῆιον, ὁμιλῶν, δωρημένον, ἐπὶ καιρῷ τοῖς πρᾶγμασιν ἐσηγμένον.

CAP. XIX.

Quomodo Chosroes Romanorum auxilio regnum suum recuperavit.

PORRO Chosroes cum Hierapolis pervenisset, quæ metropolis est provinciæ Euphratensis, exinde retrogressus est, cum id Mauritio quoque placuisset, qui utilitati supplicis plus tribuit, quā propriæ gloriæ. Ingentem etiam vim pecuniæ ad eum misit, quod nunquam antea factum fuisse memoratur. Cumque exercitum Persarum conscripsisset, & donativum ex ærario suis tribuisset, Chosroem cum gemino exercitu, Romanorum scilicet ac Persarum, extra fines Imperii Romani deduxit: Martyropoli prius ipsi tradita cum Sitra, quem quidem Martyropolitani lapidibus obrutum cruci suffixerunt. Sed & oppidum Daras Romanis traditum est, Persis inde egressis. Post hæc cum Varamus unico prælio à Romanis solis devictus, solus cum ingenti ignominia fugam arripuisset, Chosroes in regiam suam reductus est.

C

Κεφ. ιθ'.

ὅς πάλιν πρὸς ἀρχὴν πρὸς τὸν χροῆιον ἐλαβε, ῥωμαίων αὐτῷ συμμαχῶν.

D Παραγγόμενον δὲ μέχρι τῆς ἱεραπολιτῶν ὁ χροῆιος, ἢ τῆς ευφρασιᾶς πρὸς κάθηται, αὐτῆς ἐπανήκε, τῶν καὶ μαυριανῶν σωεωρακῶν, καὶ τὸ πλεον δούλων τῆς οἰκίας δόξης τῶν σωεωρακῶν τῶν ἐκείνη δέχεται δὲ καὶ χρήμασι μεγάλοις, ἔχοντες δὲν πώποτε καὶ πέρσας στρατολογησῶν καὶ τὰς ἐπιδόσεις ἀπάσας οἰκοῦν ποταμῶν ἐπιπέμπει τὸν χροῆιον μετ' ἐκείνου στρατῶν, ῥωμαίων τε καὶ πέρσων καὶ τῶν ὑπερορειῶν, μαρτυροπόλεως καὶ σίτρα πρὸς δούλων αὐτῶν. ὅς καὶ πρὸς τῶν μαρτυροπολιτῶν καλαθιδῶν εἰς ἀνεσκολοπίων. παρὰ δόθη δὲ καὶ τὸ δάρα, ὑπεξελθόντων πέρσων. καὶ διὰ μιᾶς συμπλοκῆς ἐοσηθείη. ἔβαρῆμε πρὸς ῥωμαίων μόνων, ἀλλὰ καὶ τε μόνων πεφουγῶν, ἐς τὰ ἴδια καὶ ἡγεῖται βασιλεία ὁ χροῆιος.